

PETTUSEVASTASE POLIITIKAGA¹ SEOTUD NÄIDISVORM

[Käesolev näidisevorm kujutab endast soovitusi, kuidas korraldusasutus võiks üles ehitada oma pettusevastast poliitikat käsitleva avalduse, samuti sisaldab see auditeerimisasutuse võetavat kohustust.]

Sissejuhatus

[Märkida programmi andmed] korraldusasutus on võtnud endale kohustuse kinni pidada rangetest õigus-, eetika- ja moraalinormidest ning järgida usaldusväarsuse, objektiivsuse ja aususe põhimõtteid ning soovib, et tema tegevuses väljenduks asutuse **pettuse- ja korruptsioonivastane** seisukoht. Seda kohustust peavad jagama kõik personali liikmed. Käesoleva poliitika eesmärk on edendada pettust tõkestavaid hoiakuid ning hõlbustada pettuse ärahoidmist ja avastamist ning selliste menetluste väljatöötamist, mis aitavad pettust ja sellega seotud rikkumisi uurida ja mis tagavad, et selliste juhtumitega tegeletakse õigeaegselt ja asjakohaselt.

Kehtestatud on menetlus, mille abil **avalikustada huvide konflikte**.

Mõistet „pettus” kasutatakse tavaliselt viitamiseks kõikvõimalikule väärkäitumisele, sealhulgas vargusele, korruptsioonile, omastamisele, altkäemaksu andmisele ja võtmisele, võltsimisele, valeandmete esitamisele, kokkumängule, rahapesule ja oluliste faktide varjamisele. See hõlmab sageli eksiteele viimist eesmärgiga tuua endale, seotud isikule või kolmandale isikule kasu või kellelegi teisele kahju – tahtlikkus on peamine element, mis eristab pettust eeskirjade eiramisest. Peale selle, et pettusel võib olla finantsmõju, võib see kahjustada ka vahendite tõhusa ja tulemusliku haldamise eest vastutava organisatsiooni mainet. See on eriti oluline ELi vahendite haldamise eest vastutava avaliku sektori organisatsiooni puhul. Korruptsioon on võimu kuritarvitamine isikliku kasu saamise eesmärgil. Huvide konflikt esineb siis, kui isiku ametikohustuste erapooletut ja objektiivset täitmist ohustavad perekonna-, emotsionaalsete, poliitiliste või rahvuslike sidemete või majanduslike huvidega seotud põhjused või mis tahes muud põhjused, mis tulenevad kõnealuse isiku ja ELi vahendite taotleja ühistest huvidest.

Vastutus

- Üldine vastutus pettuse- ja korruptsiooniriskide juhtimise eest on delegeeritud korraldusasutuses [märkida osakonna või isiku andmed], kelle ülesanne on:
 - pettuserisk riskihindamismeeskonna abiga korrapäraselt üle vaadata,
 - kavandada tõhus pettusevastane poliitika ja pettusele reageerimise kava;
 - tagada töötajate teadlikkus pettusest ja koolitus;
 - kanda hoolt selle eest, et korraldusasutus annab uurimise, kui see peaks aset leidma, viivitamata üle pädevatele uurimisasutustele.

¹ Pettusevastast poliitikat käsitlev avaldus ning menetlused asjakohaseks pettuseriski hindamiseks ning tõhusate ja proportsionaalsete pettusevastaste meetmete kehtestamiseks tegevuskava raames (alati, kui puhusrisk on pärast kontrolle märkimisväärne või kriitiline) on korraldusasutuse pettusevastase võitluse programmi või strateegia põhielemendid.

- Korraldusasutuse tegevuse subjektid/juhid vastutavad igapäevase pettuseriskide juhtimise ja tegevuskavade elluviimise eest, nagu on ette nähtud pettuseriski hinnangus ja eriti selleks, et:
 - tagada oma vastutusalas asjakohase sisekontrollisüsteemi olemasolu;
 - ennetada ja tuvastada pettust;
 - tagada nõuetekohane hooldus ja rakendada pettusekahtluse korral ettevaatusabinõusid;
 - võtta parandusmeetmeid, sealhulgas vajaduse korral rakendada halduskaristusi.
- Sertifitseerimisasutustel on olemas süsteem, mis salvestab ja säilitab iga tegevuse kohta usaldusväärse teabe. Sertifitseerimisasutused saavad korraldusasutuselt asjakohase teabe kulude puhul rakendatud menetluste ja tehtud kontrollide kohta.
- Auditeerimisasutuse kohustus on hinnata kooskõlas kutsealaste standarditega² pettuseriski ja väljatöötatud kontrolliraamistiku asjakohasust.

Pettusest teatamine

Korraldusasutus on kehtestanud menetlused pettusest teatamiseks nii asutusesiseselt kui ka Euroopa Pettustevastasele Ametile. [*Esitada asutusesisese aruandlusahela ja Euroopa Pettustevastasele Ametile teatamise korra kirjeldus.*]

Kõiki aruandeid käsitletakse ülima konfidentsiaalsusega ja kooskõlas [*märkida asjakohase andmekaitset / andmete avaldamist käsitleva õigusakti andmed*]. Töötajaid, kes teatavad eeskirjade eiramisest või pettusekahtlusest, kaitstakse kättemaksu eest.

Pettusevastased meetmed

Korraldusasutus on kehtestanud proportsionaalsed pettusevastased meetmed, mis põhinevad põhjalikul riskihindamisel (vt komisjoni juhised artikli 125 lõike 4 punkti c rakendamise kohta). Eeskätt kasutab korraldusasutus riskantse tegevuse tuvastamiseks IT-vahendeid (nagu ARACHNE) ning kannab hoolt selle eest, et töötajad on pettuseriskidest teadlikud ja saavad pettusevastase võitluse alast koolitust. Korraldusasutus vaatab põhjalikult ja viivitamata läbi kõik ilmnunud pettusekahtluse ja tegeliku pettuse juhtumid, et vajaduse korral täiustada asutusesisest juhtimis- ja kontrollisüsteemi. [*Esitada läbivaatamismenetluse kirjeldus.*]

Järeldus

Pettus võib esineda mitmel eri moel. Korraldusasutus kohaldab pettuse ja korrupsiooni suhtes nulltolerantsi ning on välja töötanud jõulise süsteemi, mille eesmärk on ennetada ja tuvastada – nii palju kui see on võimalik – pettust ning kõrvaldada pettuse ilmnemise korral selle mõju.

[*Kustutada või alles jätta, nagu asjakohane:*] Käesolevat poliitikat ning kõiki asjakohaseid menetlusi ja strateegiaid toetab [*märkida pettusevastasele poliitikale heakskiidu andva järelevalveorgani, nt nõukogu nimi*], kes vaatab need eelnevalt läbi ja neid pidevalt ajakohastab.

² Rahvusvaheliste auditeerimisstandardite siseauditi kutsetegevuse standardid.